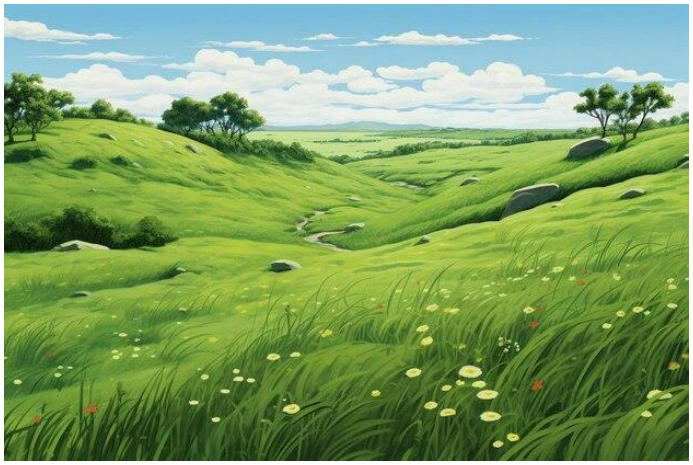
AVDELINGSPLAN FOR

GRASSBAKKEN 2026/27

De ansatte på Grassbakken dette barnehageåret er:

Stine R. Amundsen	Pedagogisk leder, 80 % (fri fredag)
Lena Suvatne	Fagarbeider, 60 % (tirsdag, onsdag og fredag)
Iselin Birkenes Christensen	Assistent, 60 % (mandag, torsdag og fredag)
Ida Osmundsen	Lærling, 80 % (fri fredag)
Valeriia Hapon	Lærling 100 %

Dagsrytmen vår:

7.00	Barnehagen åpner Frokost fram til 8.30 (medbrakt) Lek inne
9.00-14.30	**Kjernetid**
9.00	Lek inne/ute/tur/forming
10.30	Samling Bleieskift/dobesøk
10.45	Lunsj
11.15	Hvilestund
11.45	Lek inne/ute
13.30	Bleieskift/dobesøk
13.45	Måltid
14.15	Lek inne/ute
16.30	Barnehagen stenger

Dette er utgangspunktet for dagen vår. Det kan forekomme noen endringer, men variasjonene er ikke så store fra dag til dag.

Kontaktinformasjon:

Grassbakken tlf.nr: 97 47 39 73
E-post Stine: stine.ronningsland.amundsen@birkenes.kommune.no
Mette Harberg (enhetsleder): 47 29 40 66
E-post: mette.harberg@birkenes.kommune.no

TEMA: LEK OG FELLESSKAP

Dette barnehageåret har vi valgt å ha **LEK OG FELLESSKAP** som tema på hele huset.

Leken er viktig og har stor plass i barnehagen. Ifølge *Rammeplan for barnehagen (2017)* har leken verdi i seg selv, og det er den som gir mening for barna.
Barn leker for å ha det gøy!
Samtidig er leken grunnlaget for utvikling og læring. Små barn skiller ikke mellom lek og læring slik vi voksne gjør - barn lærer gjennom å leke. Leken er sentral i forhold til sosial og språklig samhandling.
Barns lek handler om å mestre, om problemløsning, vennskap, selvbilde, psykisk helse og mye, mye mer.

MÅL:

- Alle barna deltar i - og opplever glede i leken.
- Barna opplever et inspirerende lekemiljø, og utvikler kreativitet og fantasi i leken.
- Barna opplever vennskap og tilhørighet i fellesskapet.

INNHOLD:

Lekemiljø

Leken har en sentral plass på Grassbakken, både inne og ute. Lekemiljøet handler både om det fysiske og det psykiske miljøet. Et godt lekemiljø kan stimulere og videreutvikle barnas lek, så det er viktig hvordan vi tilrettelegger det fysiske miljøet, og hvordan leker og materiell er tilgjengelig. Vi observerer hva barna er opptatt av og tilrettelegger lekemiljøet utfra det.

Men det psykiske miljøet er også viktig. Det handler om samspillet mellom barna og mellom barna og de voksne. Vi er opptatt av å bygge gode relasjoner slik at alle føler seg sett og inkludert. De voksnes tilstedeværelse kan berike leken og skape trygghet og gode relasjoner.

Det er personalets ansvar å inspirere til ulike typer lek, og bidra til at alle barn kommer med i leken.
På Grassbakken vil vi følge med på barnas interesser og organisere lekemiljøene etter det.
Vi i personalet er sammen med barna på gulvet og hjelper dem med å utvikle leken ved å komme med innspill som kan berike den leken de allerede er i gang med. I tillegg vil vi sette i gang ny lek, eller involvere oss i allerede eksisterende lek, for å hjelpe de som eventuelt ikke kommer inn i leken selv.

Inkludering

Inkludering handler om sosial kompetanse, vennskap og det å utvikle positive relasjoner til hverandre. Vi aksepterer ikke at barn stenger hverandre ute eller omtaler hverandre med negative ytringer. På en avdeling med 3-åringer kan sosial kompetanse blant annet handle om at man skal være gode mot hverandre, ikke dytte, slå osv.

Vi øver på å spørre om å få bli med i lek, og å spørre om å låne eller dele på leker. Vi må da også øve på å kunne si ja til de som spør, og å finne gode løsninger som passer for alle. Vi øver også på å ikke ta leker fra andre, men vente på tur, selv om man har veldig lyst til å bruke den leken akkurat nå.
Sosiale ferdigheter trengs å øves på i likhet med språk og motorikk. På samme måte vil barna også oppnå disse ferdighetene på ulike tidspunkt. Noen trenger å øve på sosiale ferdigheter, mens andre mestrer det tidlig, men trenger kanskje å øve på språk eller motorikk.

Vennskap er viktig for alle barn. Noen trenger å ha mange å leke med, mens andre greier seg med «den ene». Barn begynner tidlig å snakke om bestevenner. På Grassbakken er vi opptatt av å verne om vennskap, men samtidig er det vårt ansvar å passe på at alle skal få bli med i lek. Vi bruker ikke begrepet «bestevenn»; dette er et begrep som kan virke ekskluderende for andre, og det er vondt å være et barn som ingen ønsker å ha som bestevenn. I stedet bruker vi «lekevenn». Dette er for å vise at man kan ha mange venner, og at det er fint å kunne være en god lekevenn.

Vi har valgt å bruke Hakkebakkeskogen som et verktøy til å inspirere til lek. Mange av barna kjenner historiene fra før, og det er lett å finne sin rolle i leken. Vi skal bli kjent med flere av de små fortellingene i boka og vi vil bruke både samlinger, hvilestunder og turer til å introdusere disse. Både avdelingen og villmarka vil også bli preget av temaet gjennom barnehageåret.

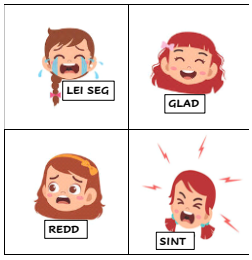
FOKUSOMRÅDER: MESTRING – KREATIVITET – ROBUSTE BARN

Følelser og følelsesregulering

Vi jobber mye med følelser på Grassbakken. Samtidig som barna skal lære om følelser, skal de bli trygge og robuste til å håndtere det å være i følelsen/følelsene sine samt regulere følelsene sine. Vi hjelper barna til å sette ord på tankene og følelsene, i stedet for at det skal gå utover andre. Vi vil lære barna ulike strategier for å håndtere sine egne følelser og å sette ord på hva de trenger fra oss voksne.

«Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser».

Rammeplanen, s. 11

Vi jobber med å lære å si stopp og bruke stopp-tegnet når noen gjør noe som ikke føles greit, og med å respektere det at noen andre faktisk sier stopp.

Vi jobber også med å bruke ord når det er noe som er vanskelig, ikke bare skrike.

Vi setter ord på hvordan andre barn opplever det, både når noen er gode mot dem og når noen gjør noe vondt mot dem. Vi gir ros når barna gjør gode ting mot andre.

Vi fortsetter å bruke bildene av følelser som barna ble kjent med i fjor. Vi opplevde at de var enkle å forstå, og at barna tok initiativ til å bruke de for å snakke om følelser.

Vi hjelper barna ved å tenke høyt i konflikter: «Hva kan vi gjøre nå? Kanskje vi kan finne en bil til?» Selv om ikke alle barna kan sette ord på sine ønsker eller hjelpe til å finne løsninger, vil de se at vi møter situasjonen med ro, og vil etter hvert lære å gjøre det samme.

Vi gir rom for barnas følelser, og strever ikke for å «fikse problemet» fortest mulig. Noen ganger trenger barna litt tid og forståelse før de er klare for å gå videre.

Voksenrollen
En av de voksnes viktigste oppgaver er å sette barna i stand til å kunne takle livets små og store utfordringer. For å klare det er det nødvendig med tilstedeværende voksne. Barnehagen skal fremme barnas fysiske og psykiske helse, ifølge Rammeplan for barnehagen. Når vi i barnehagen jobber med psykisk helse, handler det mye om oss voksne, om hvordan vi møter barna. De voksnes tilstedeværelse, både fysisk og mentalt, er viktig for å kunne se hvordan barna egentlig har det.

Vi tilstreber å være tett på barna både i lek og andre situasjoner gjennom dagen, så vi kan se den enkeltes behov. Det kan handle om behov for trygghet og trøst, og et fang å sitte på. Men det kan også være å få støtte og oppmuntring til å mestre nye ting og få nye utfordringer når de er klare for det.

ROBUSTE BARN
Det er mye snakk om robuste barn for tida, men hva betyr det egentlig?

Illustrert vitenskap definerer robuste barn som *«Barn som har evnen til å håndtere utfordringer og tilpasse seg vanskelige situasjoner».*
Per Schultz Jørgensen (dansk professor) sier blant annet at *å være robust betyr å ha motstandskraft, kunne holde ut, si ifra og gjøre motstand, men også å høre på egne følelser og kjenne egen sårbarhet*.
Han sier at barna trenger å lære å si nei til noe, men samtidig ikke falle sammen hvis de får et nei selv.

En av våre viktigste oppgaver er å ruste barna til å kunne takle livets små og store utfordringer. Ved å være tilstedeværende voksne som veileder barna, hjelper vi dem godt på vei.
En måte vi jobber med å utvikle robuste barn, er å jobbe med mestring.

MESTRING

Mål: Barna utvikler god selvfølelse
Barna utvikler tro på egen mestring
Styrke helsefremming gjennom bruk av kreativ lek og aktivitet
Barna regulerer egne følelser, setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser.

Motgang for et lite barn kan f.eks være å *ikke få til* eller å *ikke få lov til*.
Når barna har trygge voksne rundt seg, kan de tørre å utforske, prøve og feile. For å mestre noe, må vi øve oss. Ingen, verken barn eller voksne, får til alt på første forsøk. Det er gjennom å prøve, feile og prøve igjen, om og om igjen, at barna utvikler selvtillit og tro på seg selv.

På Grassbakken roser vi barna for *innsatsen*, ikke for resultatet, f.eks ved påkledning. De får ros for å *prøve* å ta på seg dressen/regnbuksa eller skoa, selv om de kanskje ikke får det til alene enda.

Det hender også at barna får et *nei* fra oss voksne eller fra andre barn. Det kan føre til både skuffelse og sinne. Da setter vi ord på følelsene, så de kan lære å forstå sine egne reaksjoner og etter hvert regulere dem selv. Det er ikke farlig å være verken sint eller lei seg, selv om det kan være ubehagelig.

Barna trenger ikke å beskyttes mot motgang, de trenger hjelp til å møte den.

GRASSBAKKENS ARBEIDSMÅTER

MEDVIRKNING

Medvirkning handler ikke om at barna skal bestemme alt, men at de skal få være med på å påvirke sin egen barnehage-hverdag og oppleve at de har innflytelse på det som skjer i barnehagen.
Det innebærer at vi lytter, prøver å forstå og tar hensyn til barnas ønsker, idéer og behov, også i de situasjonene der de ikke selv klarer å uttrykke det med ord.
Vi involverer barna i konfliktløsning ved å sette ord på det som skjer og prøver å finne løsninger sammen.

> «Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen»
>
> «Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet»
>
> Rammeplanen, s. 27

MÅLTIDER

På Grassbakken serverer vi ferdigsmurt mat til alle måltider, der barna får velge ulike pålegg. Det vil være en variasjon mellom brød og knekkebrød. Til alle måltider serveres det frukt og grønnsaker.
I Natveitåsen barnehage er det er mål å servere varm mat én gang i uka. Maten lages fra bunnen av og det velges sunne alternativer.

Måltidene skal være næringsrike og gi barna påfyll av energi, men de skal også være positive opplevelser som bidrar til måltidsglede, deltakelse, samtaler og fellesskapsfølelse. Vi er opptatt av å samtale med barna når vi sitter ved bordet. Vi benevner også de ulike typene pålegg og frukt/grønnsaker.
Vi tilbyr minst mulig sukker til barna. På denne måten har dere selv kontrollen på hvor mye sukker deres barn får i seg i løpet av uka. Til bursdagsfeiringer serverer vi fortsatt smoothie-is som lages her i barnehagen.

Vi deler i to grupper ved hvert måltid. En liten gruppe sitter på storkjøkkenet, mens de andre sitter på avdelingen. Dette er for å skape mer ro rundt måltidene, prøve å få til gode samtaler der alle er inkludert og en bedre anledning til å se hvert enkelt barn.

NB! Dersom barna skal spise frokost må de ha med egen niste til dette. Dersom barna kommer etter 8.30 må de ha spist frokost hjemme.

GARDEROBE

Vi bruker god tid i garderoben slik at barna får øve på å kle av og på seg selv. Vi tar med noen barn ut i garderoben om gangen, slik at det blir bedre plass til hvert enkelt barn og færre forstyrrelser. Dette blir enda viktigere utover høsten når det er flere klær som skal tas på.
Vi legger klærne fram på gulvet og oppmuntrer barna til å prøve selv. Vi roser barna for innsats, for å prøve om og om igjen, ikke bare for å mestre oppgaven helt. Vi ansatte er selvfølgelig til stede for å hjelpe der det trengs.
Når vi går inn etter utelek øver vi på å kle av seg selv. De som ikke klarer å kle av seg helt aleine, blir oppmuntret til å øve på å dra ned glidelåser, ta av sko, lue og votter osv, og til å sette skoa på plass i hylla.

TURER

Vi er opptatt av bevegelse, at barna skal få bruke kroppen sin. Det er spesielt god motorisk trening å gå i ulendt terreng, og vi er heldige som har så fine turområder tilknyttet barnehagen. I begynnelsen av året kommer vi til å benytte villmarka og akebakken, som er inngjerdete områder. Her får barna en følelse av å

være på tur, samtidig som det er helt trygt.
Villmarka vil bli inspirert av Hakkebakkeskogen i løpet av året, noe vi håper vil være med på å fremme leken.
Vi har også fine turområder rett utenfor gjerdet vårt, og de ønsker vi å benytte etter hvert. Det er fint å gå og leke i skogen ned mot skolen, og i tillegg er det kort vei til lina og flere andre fine områder.

«Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring».

Rammeplanen, s. 52

GRUPPER
Vi deler barnegruppa mye. Selv om alle barna er jevngamle, ser vi at de har ulike behov og interesser. Noen trenger flere utfordringer enn andre, og vi deler oss blant annet for å kunne imøtekomme dette. Etter hvert vil vi også dele f.eks for å gå på tur med noen få barn, noe som gir fellesopplevelser som kan være med på å skape samhold og vennskap.

Deling av gruppa gjør også at det blir mindre støy på avdelingen, og det kan være med på å hindre konflikter. I tillegg blir det ofte fin lek når det ikke er så mange til stede samtidig, og det er lettere for oss ansatte å se hvert enkelt barn og hjelpe de inn i leken.
I tillegg til avdelingen bruker vi den ene delen av storkjøkkenet, og gangen mellom Grassbakken og Elvebruset/Solstaua.

HVILE
Vi har en liten hvilestund etter lunsj. Vi legger madrasser og puter utover gulvet, og har prosjektor med lys i taket. Vi hører på rolig musikk, barnesanger eller lydbok.

«Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen».

Rammeplanen, s. 11

SPRÅK
Vi voksne er rollemodeller for barna og er bevisste på å bruke språket i alle situasjoner gjennom dagen. Vi setter ord på begreper, på hva vi gjør, på hva som har skjedd og hva som skal skje, på barnas følelser osv.
Vi har samlinger der vi bruker sanger og eventyr med konkreter til. I tillegg bruker vi sanger, bøker og lydbøker gjennom dagen.
Vi prøver å få til samtaler med barna både ved måltider og i garderobesituasjoner.

FORMING
Gjennom året vil vi ha ulike typer formingsaktiviteter, slik at barna får kjennskap til ulike materialer og uttrykksformer.
Det viktigste er prosessen, ikke produktet. Vi er opptatt av at barna skal få gjøre erfaringer, ikke at det skal bli et fint resultat å vise til dere foreldre.

DOKUMENTASJON
Vi vil synliggjøre vår praksis og hva vi jobber med gjennom periodeplaner som gjelder for to-tre måneder om gangen. I tillegg vil vi skrive en liten ukesrapport i Visma; der forteller vi kort om hva vi har gjort den siste uka, i tillegg til å legge ved noen bilder.

Det vil komme opp bilder på veggen i grovgarderoben som viser konkrete eksempler/illustrasjoner på lek og fellesskap.

Vi lager en liten perm med bilder og annen dokumentasjon fra dette barnehageåret, som dere får til sommeren.

Skriftlig dokumentasjon av enkeltbarn, f.eks i forbindelse med språk eller atferd, skjer kun etter avtale med dere foreldre.

FORELDRESAMARBEID
Vi ønsker å ha et godt samarbeid med dere foreldre, for å kunne gjøre barnehagedagene best mulig for deres barn. Hvis det har vært en vanskelig natt og/eller morgen, er det fint om dere forteller det når dere leverer, så vi kan prøve å gjøre dagen så god som mulig. Vi vil gjøre det samme til dere på ettermiddagen.

Hvis det har skjedd endringer i familiesituasjonen eller andre ting som kan påvirke deres barn i en periode, er det også fint om dere forteller det. På denne måten er det lettere for oss å kunne gi barna den oppmerksomheten de trenger hvis de går gjennom en litt vanskelig eller uvant situasjon. I sånne tilfeller går det an å be om en kort samtale i enerom, for å unngå at andre barn og voksne overhører det som blir fortalt.

Vi legger opp til to foreldresamtaler i året, en på høsten og en på våren. Hvis dere ønsker flere samtaler, er det bare å si fra.

ÅRSHJUL 2026-2027

2026

August:	3. august	Planleggingsdag, bhg stengt
Oktober:	10 oktober	Verdensdagen psykisk helse
	22. oktober	Markere FN dagen - foreldrene inviteres
November:	06. november	Planleggingsdag, bhg stengt
	13. november	Fellessamling v/Måltemyra
	25. november	Lyktefest på uteplassen
Desember:	04 desember	Juleforestilling i barnehagen
	11. desember	Lucia feiring
	17. desember	Nissefest
	24. desember – 3. januar	Barnehagen stengt i romjula

2027

Januar:	04. januar	Planleggingsdag, bhg stengt
	15. januar	Fellessamling v/Grassbakken
Februar:	05. februar	Markere samefolkets dag
	19. februar	Karneval i barnehagen
Mars:	05. mars	Fellessamling v/Elvebruset
	19. mars	Påskefrokost, Måltemyra og Grassbakken
	24. mars	Barnehagen stenger kl 12.00
	25. mars	Skjærtorsdag, stengt
	26. mars	Langfredag, stengt

	29 mars	2. påskedag, bhg stengt
April:	23. april	Fellessamling v/Solstaua
Mai:	06. mai	Kristihimmelfartsdag, bhg stengt
	07. mai	Planleggingsdag, barnehagen stengt
	14. mai	17. mai markering i barnehagen
	17. mai	17 mai og 2. pinsedag, bhg stengt
		Fotografering
Juni:	11. juni	Festival, MiniBrølet
	21. juni	Planleggingsdag, bhg stengt
		Sommerfester, avd vis
	09. juli	Siste dag før sommerferien
		Barnehagen har feriestengt 4 uker
		Uke 28, 29, 30 og 31

Planleggingsdag mandag 9 august. **Første dag etter sommerferien 2027 er tirsdag 10 august**